

*Vil indre strok på Vestlandet berre
tapa på eit ferjefritt E39? Eit
scenario for Rv 13-regionen med
samfunnsperspektiv*

Professor Jørgen Amdam

Høgskulen i Volda

2014

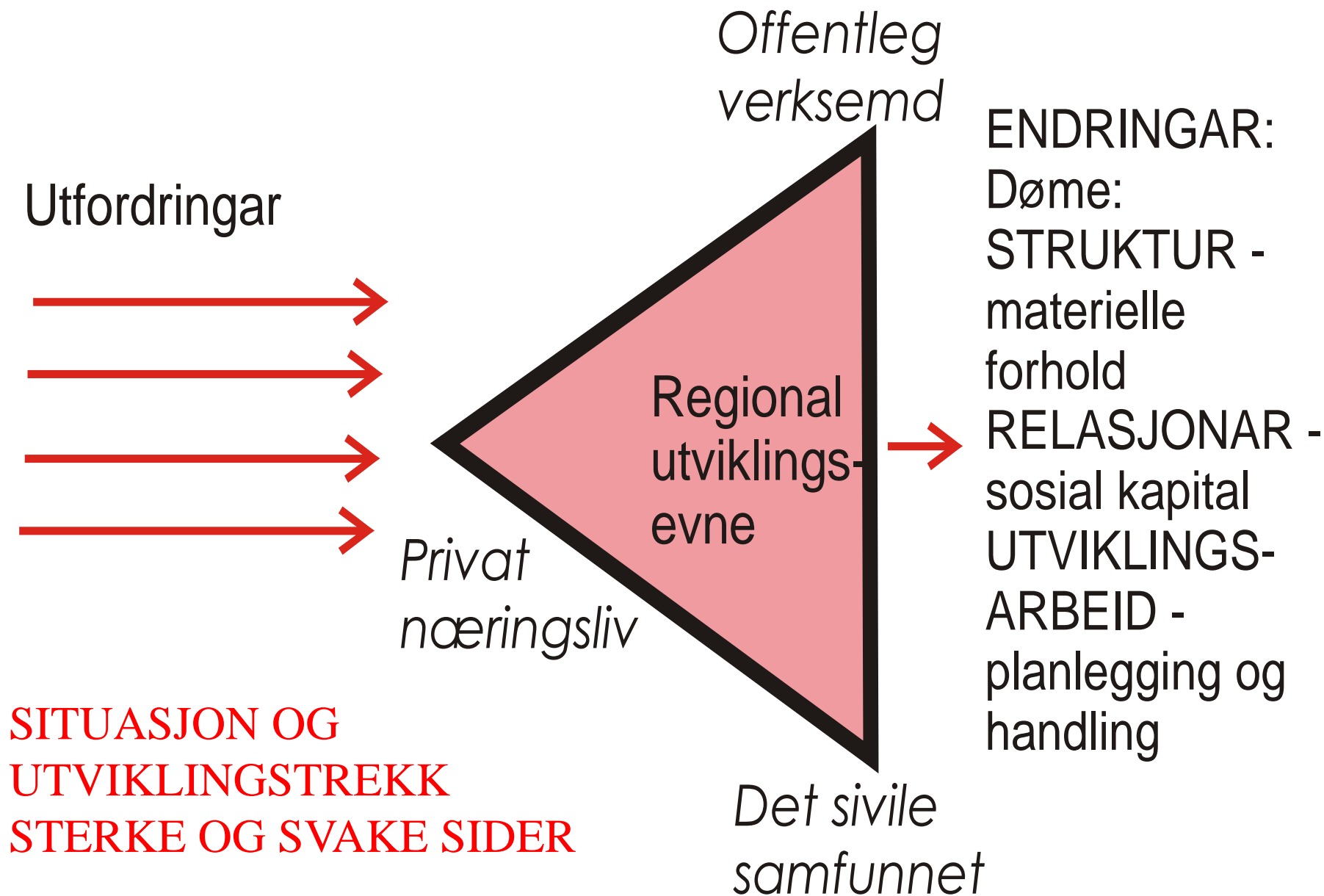

Vil indre strok på Vestlandet berre tapa på eit ferjefritt E39?

Scenario Vestlandet

Eit scenario for Rv 13-regionen med samfunnsperspektiv

REGIONALT OG LOKALT UTVIKLINGSARBEID OG PLANLEGGING

Scenario 2000

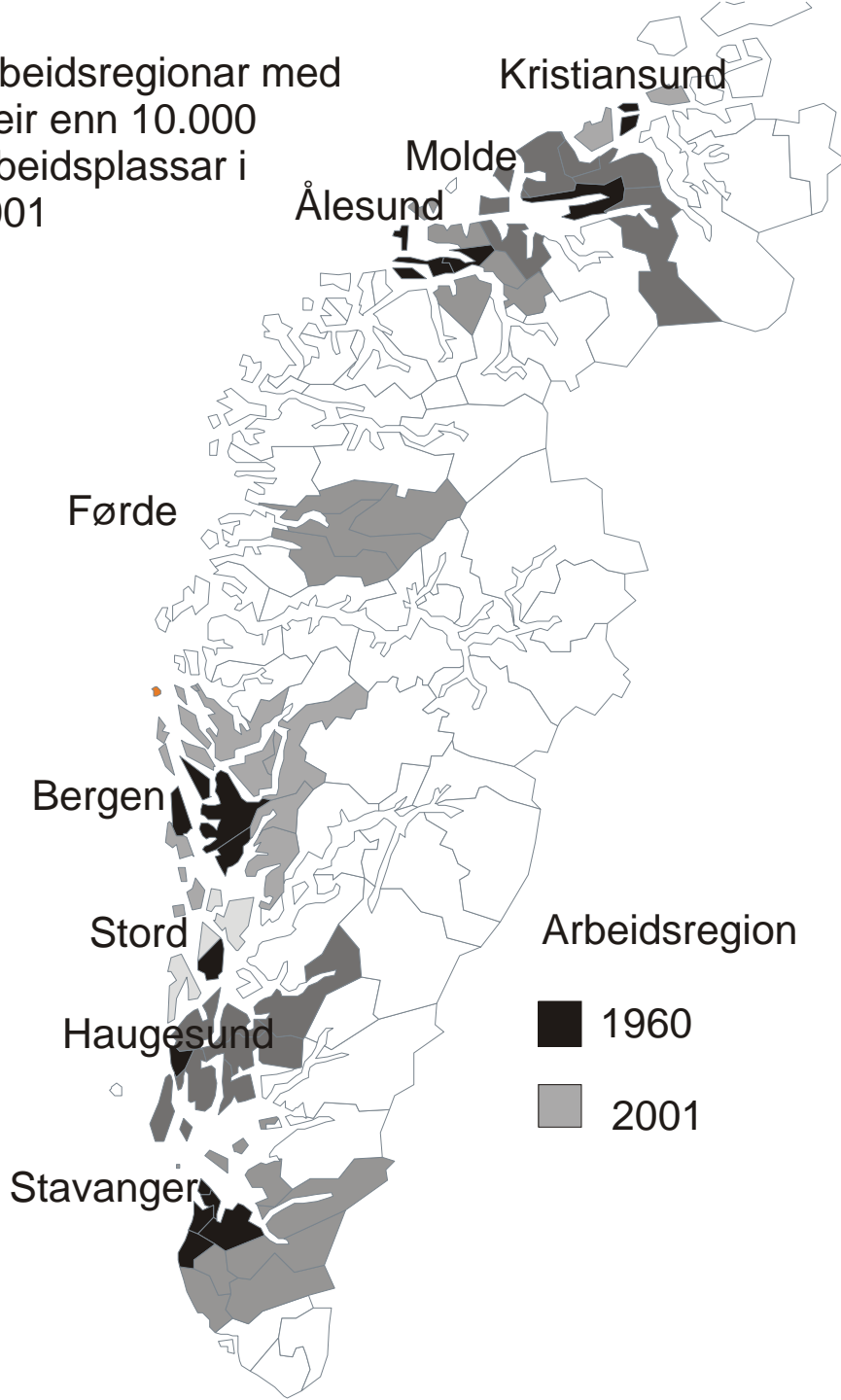
Vestlandet i tre alternativ – kva betyr vegar?

- Historisk
- Vestland – Vestland 2020
- Sør og Nord – hav og fjord 2020
- Regionenes Vestland 2020

- Konsekvensar for indre Vestland
- Refleksjonar

Situasjon og utfordringar – generelt:

- Ekstrem urbanisering – konsentrasjon spesielt til Oslo
  - Frå nord til sør
  - Frå innland til kyst
  - Frå bygd til by
- Mangfald og variasjon – mellom område men også innan område – utflytting eigen ungdom - arbeidsinnvandring
- Historie og kultur betyr mykje – mange ulike historier innan makrohistoria – evne til tilpassing og omstilling – nytte sjansar "*Krisesituasjon -forståing*"
- Institusjonar og normar – sivilitet og egalitet
- Konsentrasjon – klynger – næringskultur – kollektive verdier
- Lav lokal næringsavhengigheit i mange distrikt

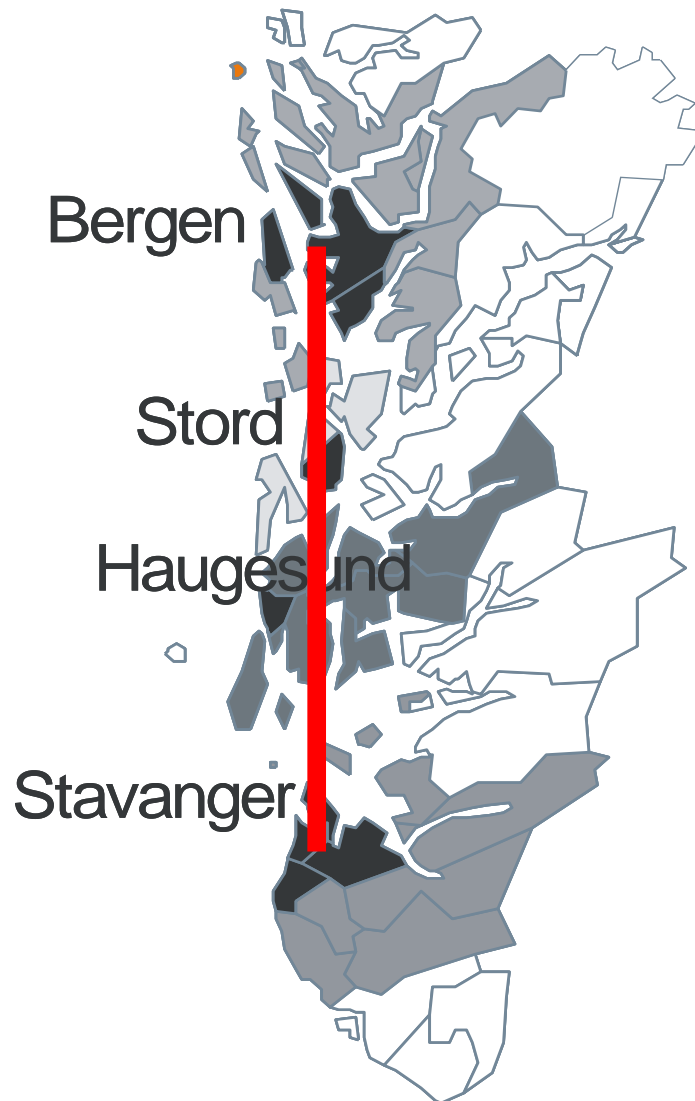
Arbeidsregionar med
meir enn 10.000
arbeidsplassar i
2001

TRE OMRÅDE:
Storbyområdet i sør
Småbyområdet i nord
Småsamfunna i
midten og fjorden

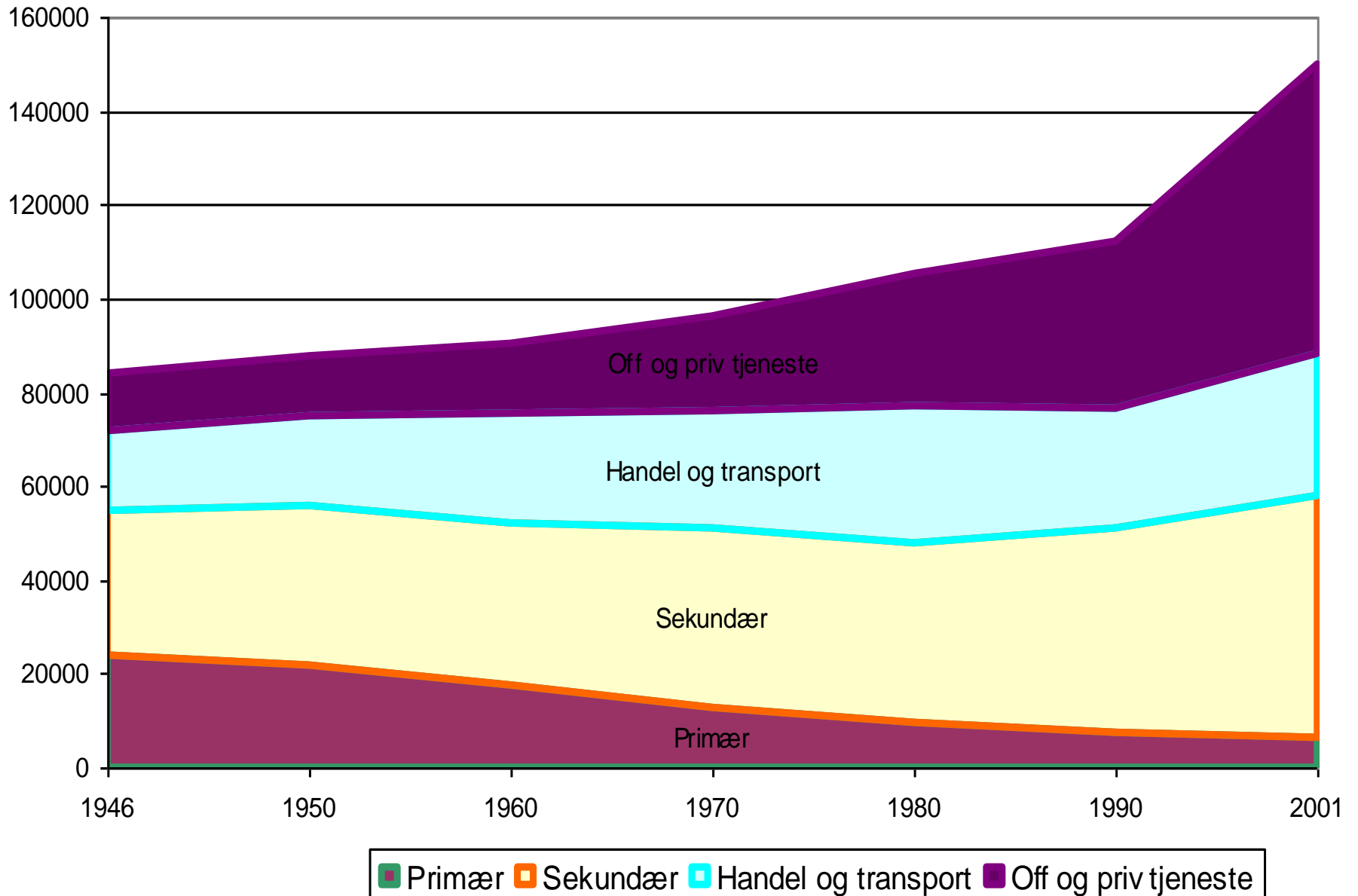
TRE STRATEGIAR:
Vekst utanfrå
Eigenutvikling –
dynamikk
Spreiing av vekst -
regionforstørring

STORBYOMRÅDET I SØR

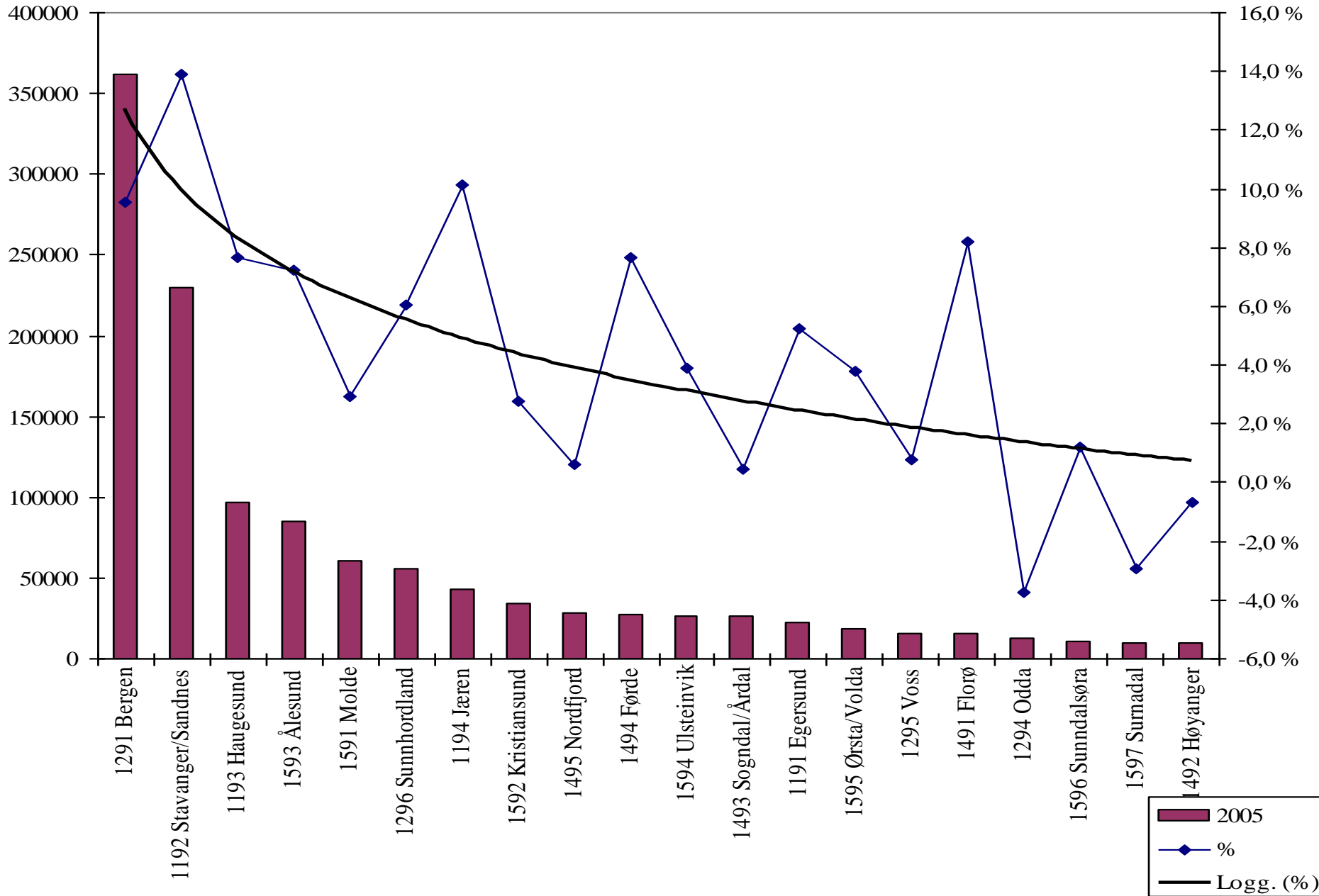
- STERK BEFOLKNINGS- OG SYSSELSETTINGSVEKST – OLJE OG SERVICE
- REGIONFORSTØRRING – KOMMUNIKASJONSFOR-BETRING INTERNT
- REGIONSAMANKNYTTING – STORBYBELTE FRÅ BERGEN TIL STAVANGER
- DYNAMIKKEN VIL SKAPE FORTSATT STERK VEKST "UANSETT" – FORSTERKA OM FERGEFRITT SAMBAND

Syssetting Rogaland

Folketal og % endring til 2020 MMMM

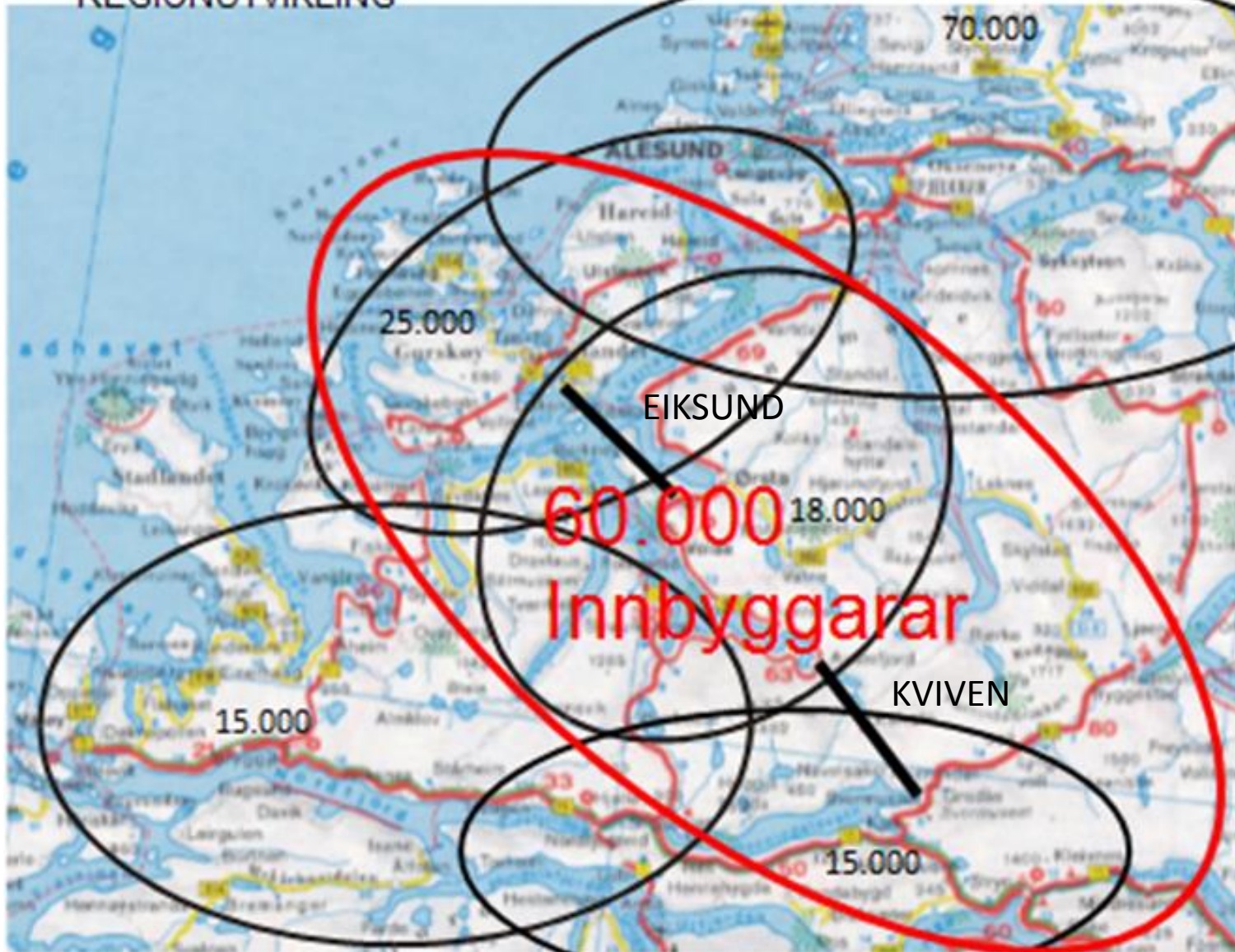

SMÅBYOMRÅDET I NORD

- 2/3 I SMÅBY + SØRE S.
- LITE VEKSTKRAFT
UTANOM ÅLESUND
OG MOLDE
(Kristiansund Olje,
Ulsteinvik)
- REGIONINTEGRASJON
SVÆRT VIKTIG – MEN
KREVJANDE
- REGIONFORSTØRRING
VANSKELEG –
FJORDAR OG FJELL

REGIONUTVIKLING

Fjordane som barrierar

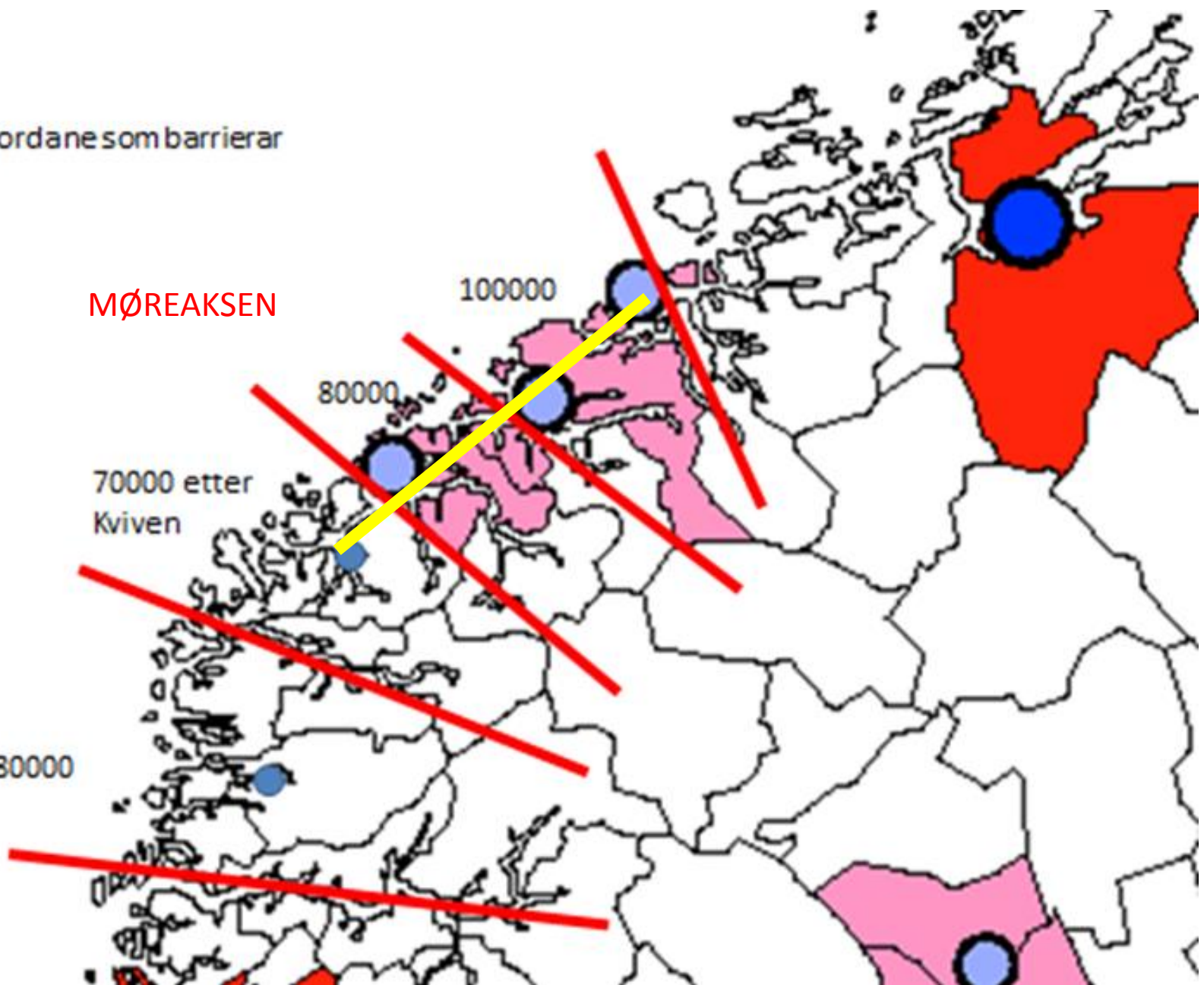
MØREAKSEN

100000

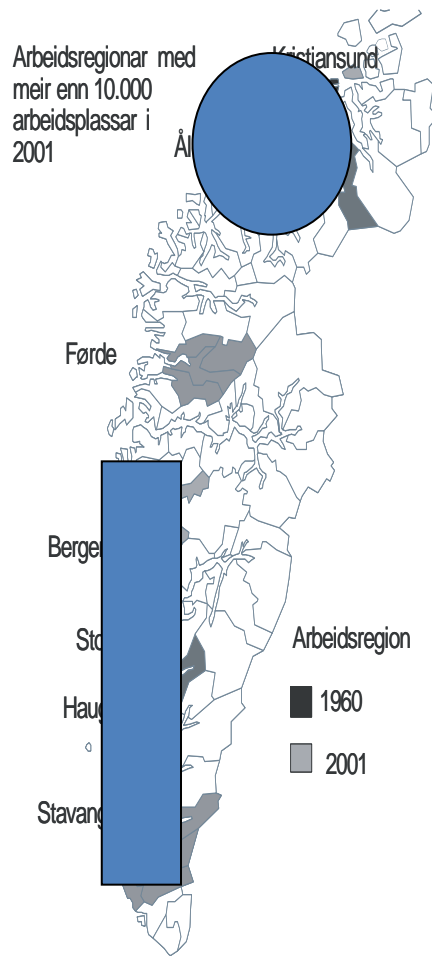
80000

70000 etter
Kviven

80000

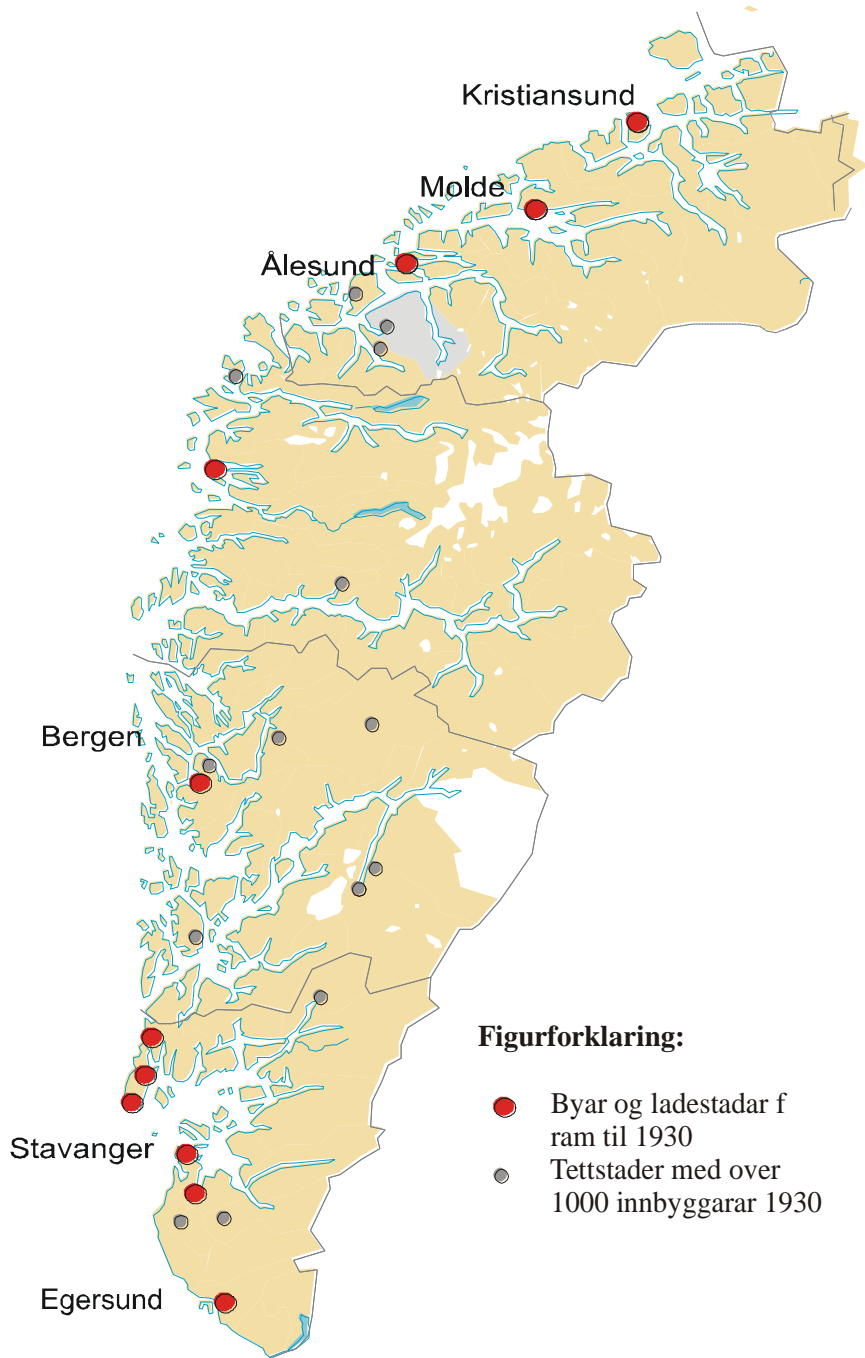

SMÅSAMFUNN

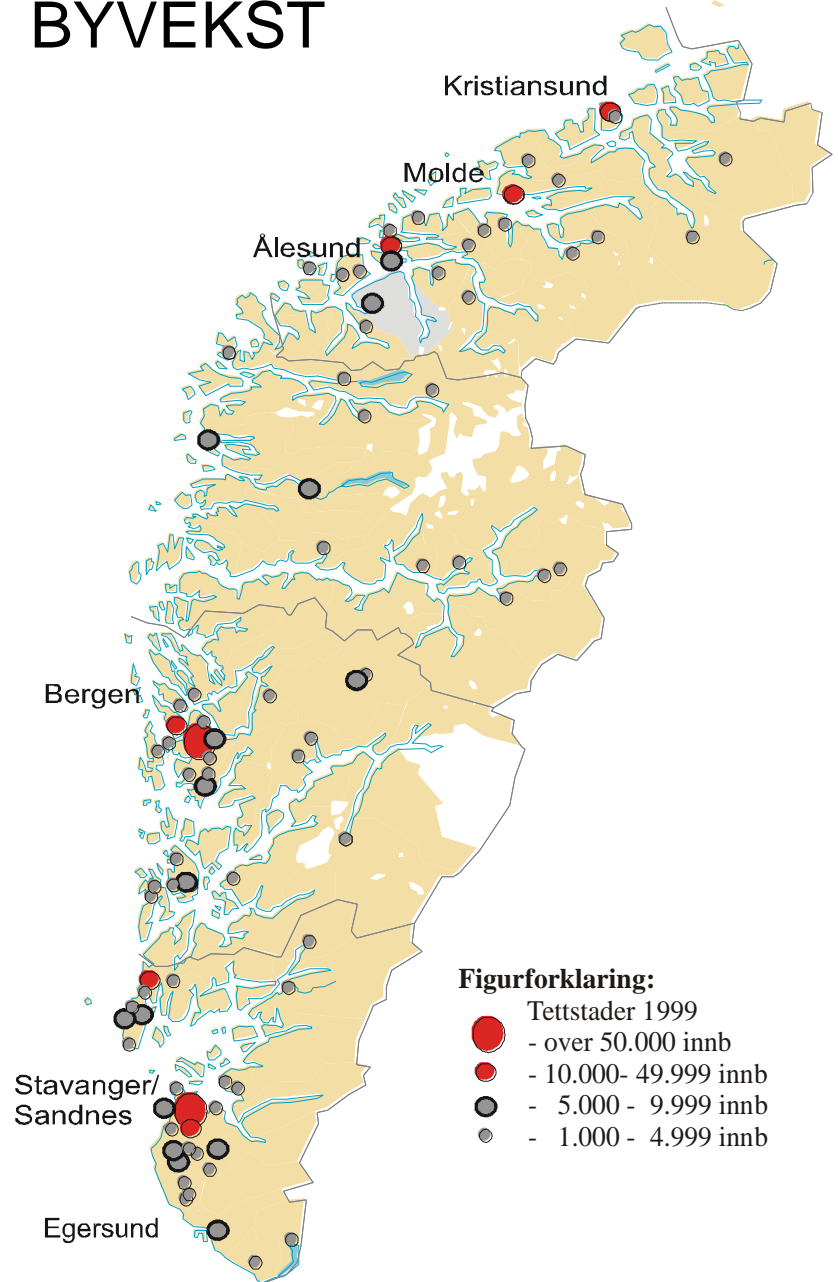

- 4/5 av arealet til Vestlandet
- Liten vekstkraft med unntak
- Sterkt fragmentert av fjord og fjell
- Regionutviding vanskeleg – avstandar, hinder, lite folk
- Regionsamanknytning vanskeleg – lange avstandar - kostbart

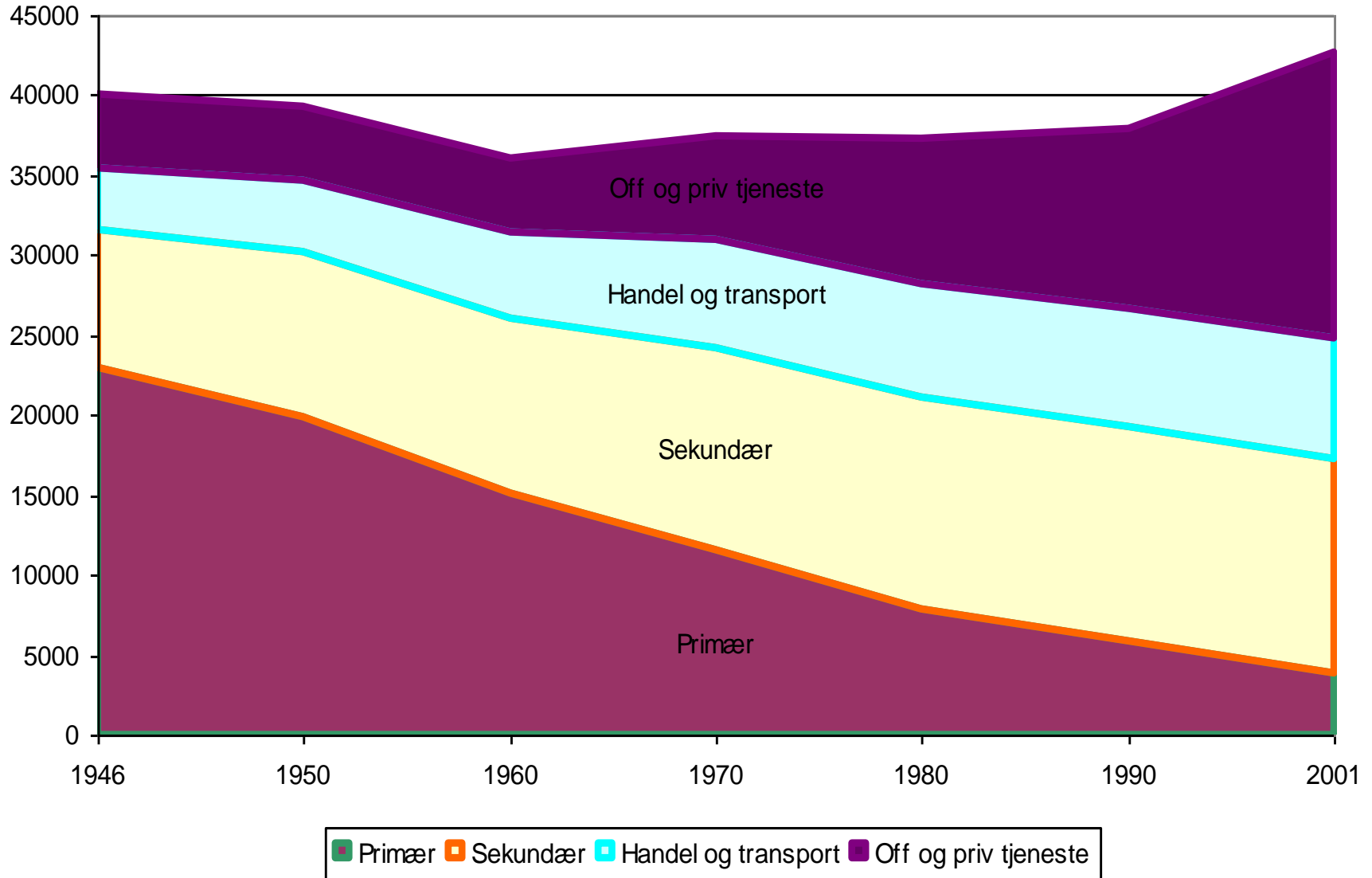
Småsamfunn – område utan skravur

BYVEKST

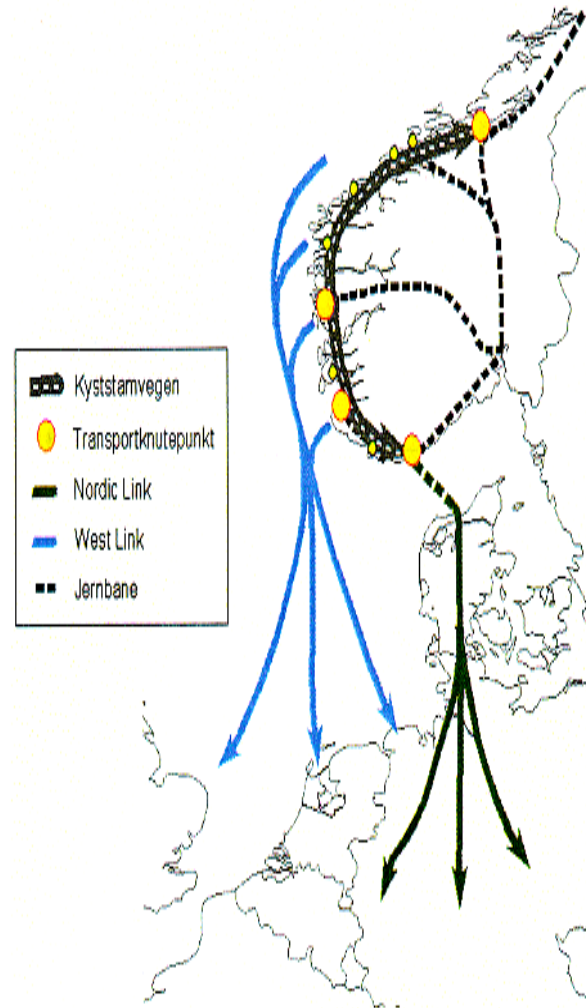
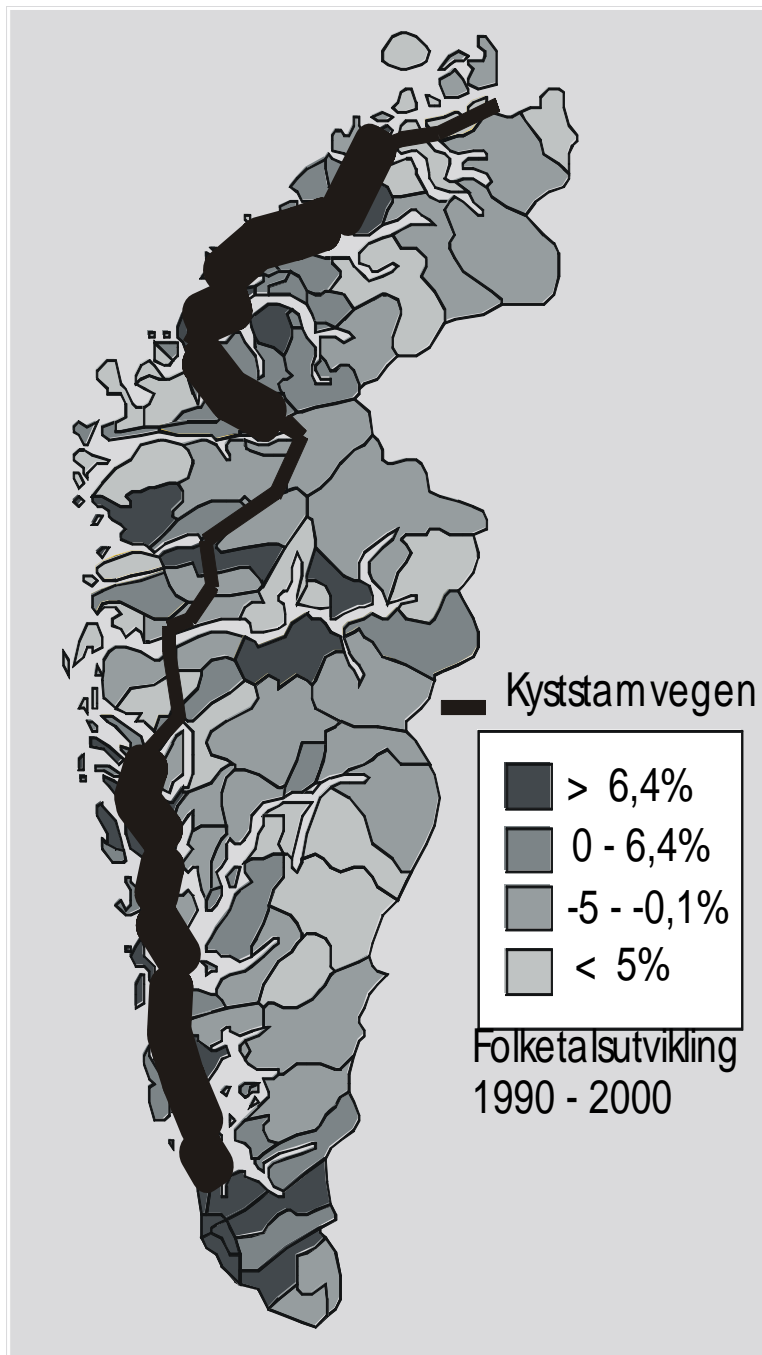

Syssetling Sogn og Fjordane

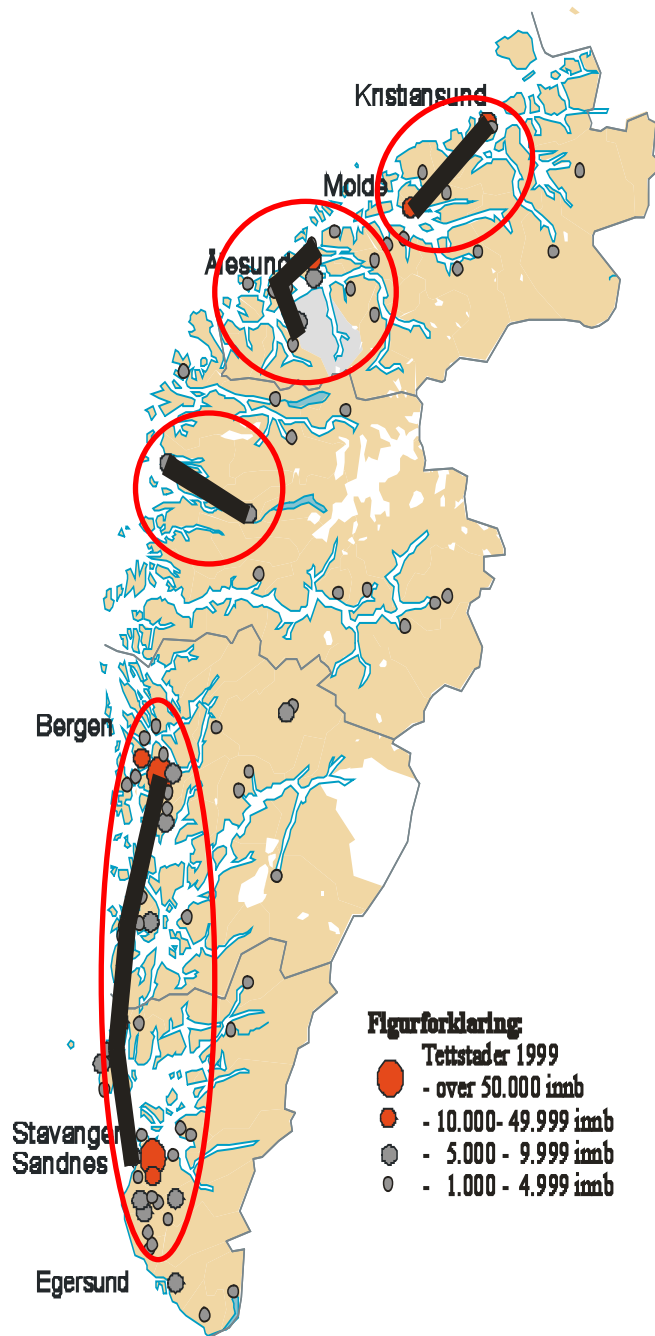
SOGN OG FJORDANE SOM REPRESENTANT FOR SMÅSAMFUNN

Vestland – Vestland - 2020

Sør og Nord - hav og fjord - 2020

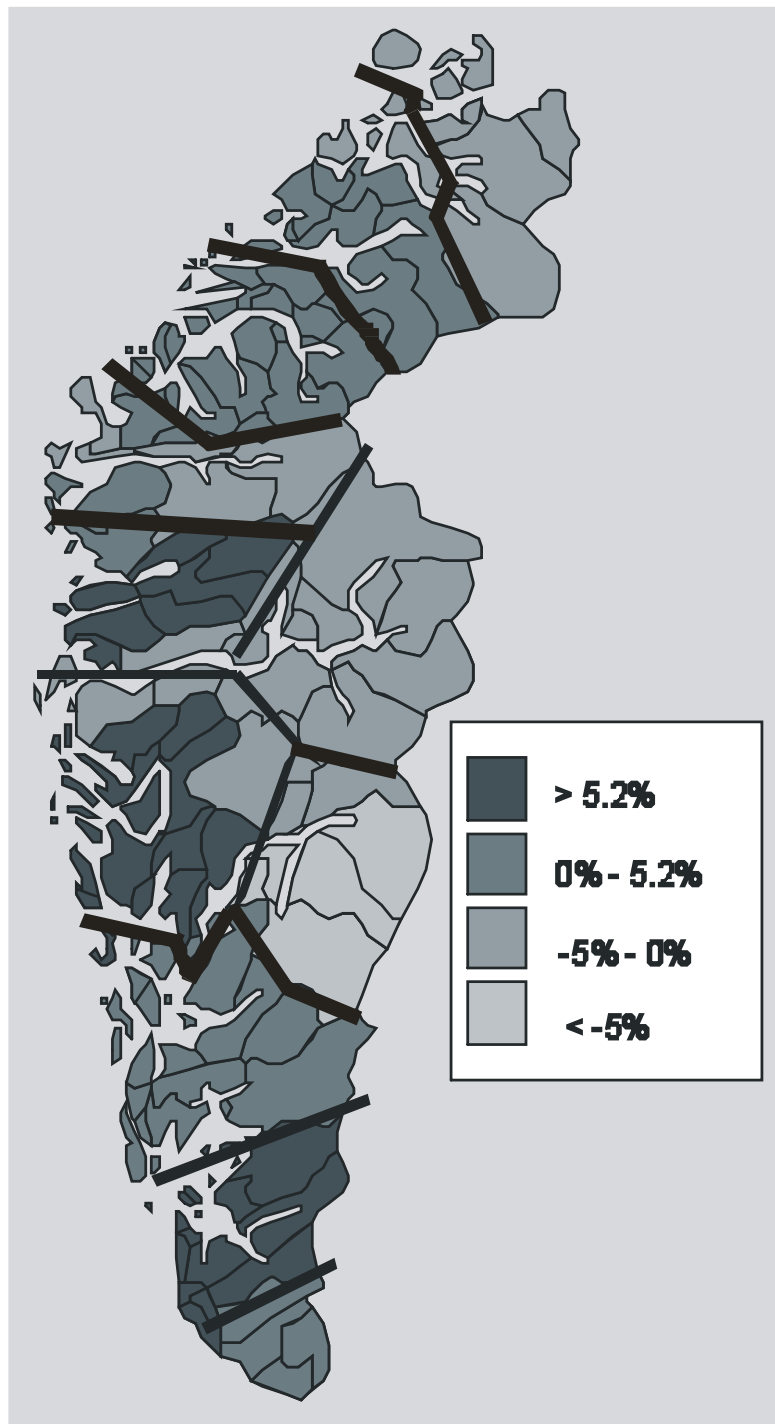
STRATEGI:

Samanknytting av større stadar og regionar med knappe budsjett

STORBYREGION I SØR

3 SMÅBYREGIONAR I NORD
BERRE ÅLESUND OVER 100.000

Regionenes Vestland 2020

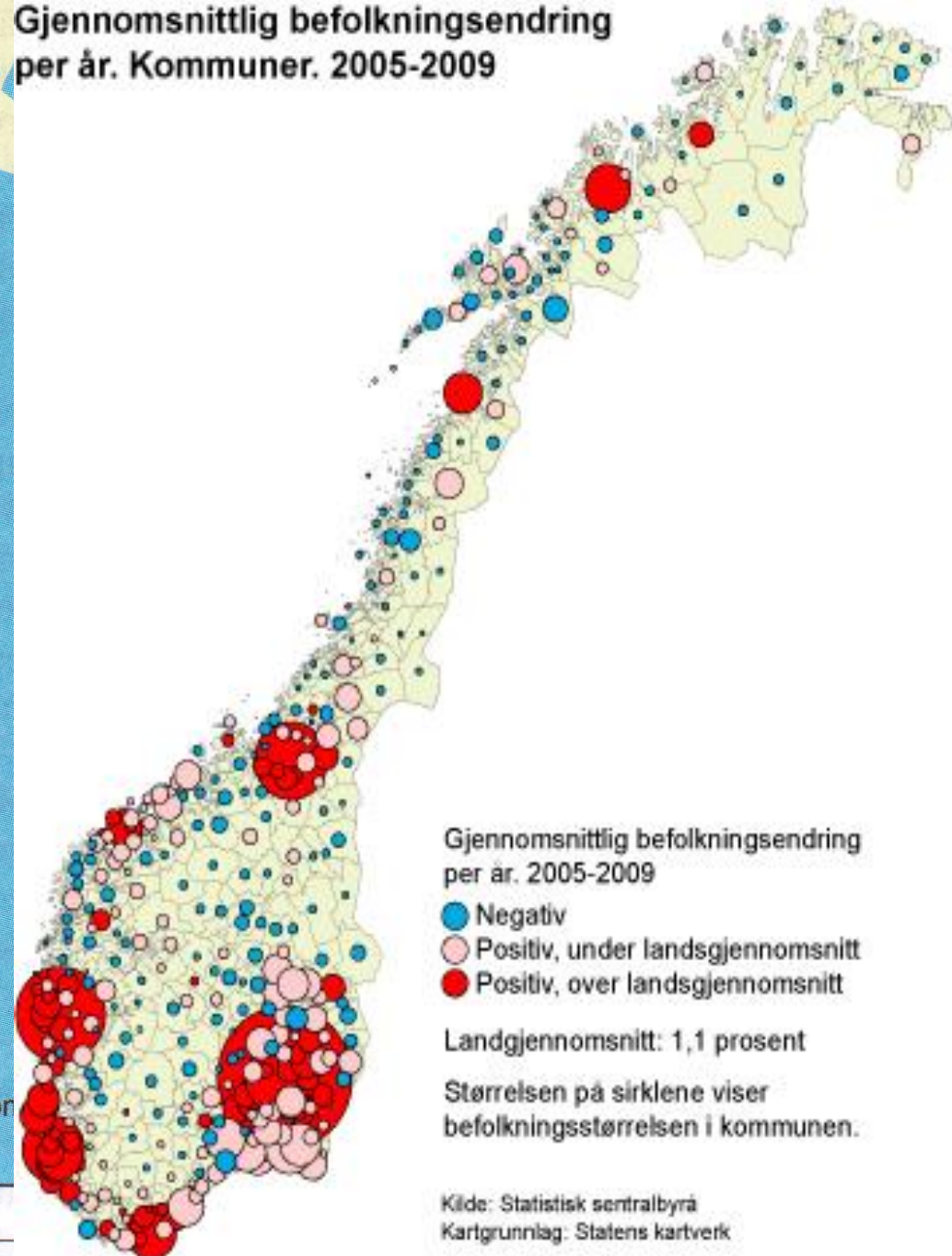
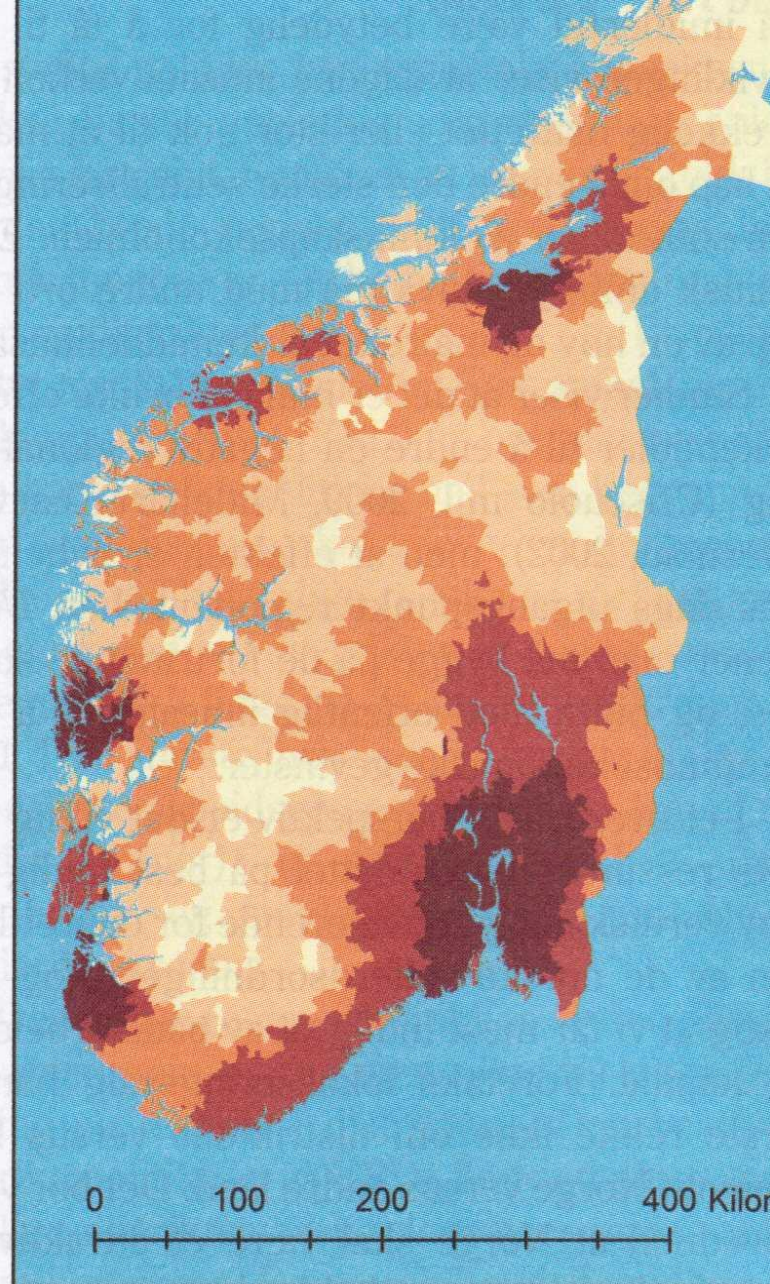

STRATEGI:

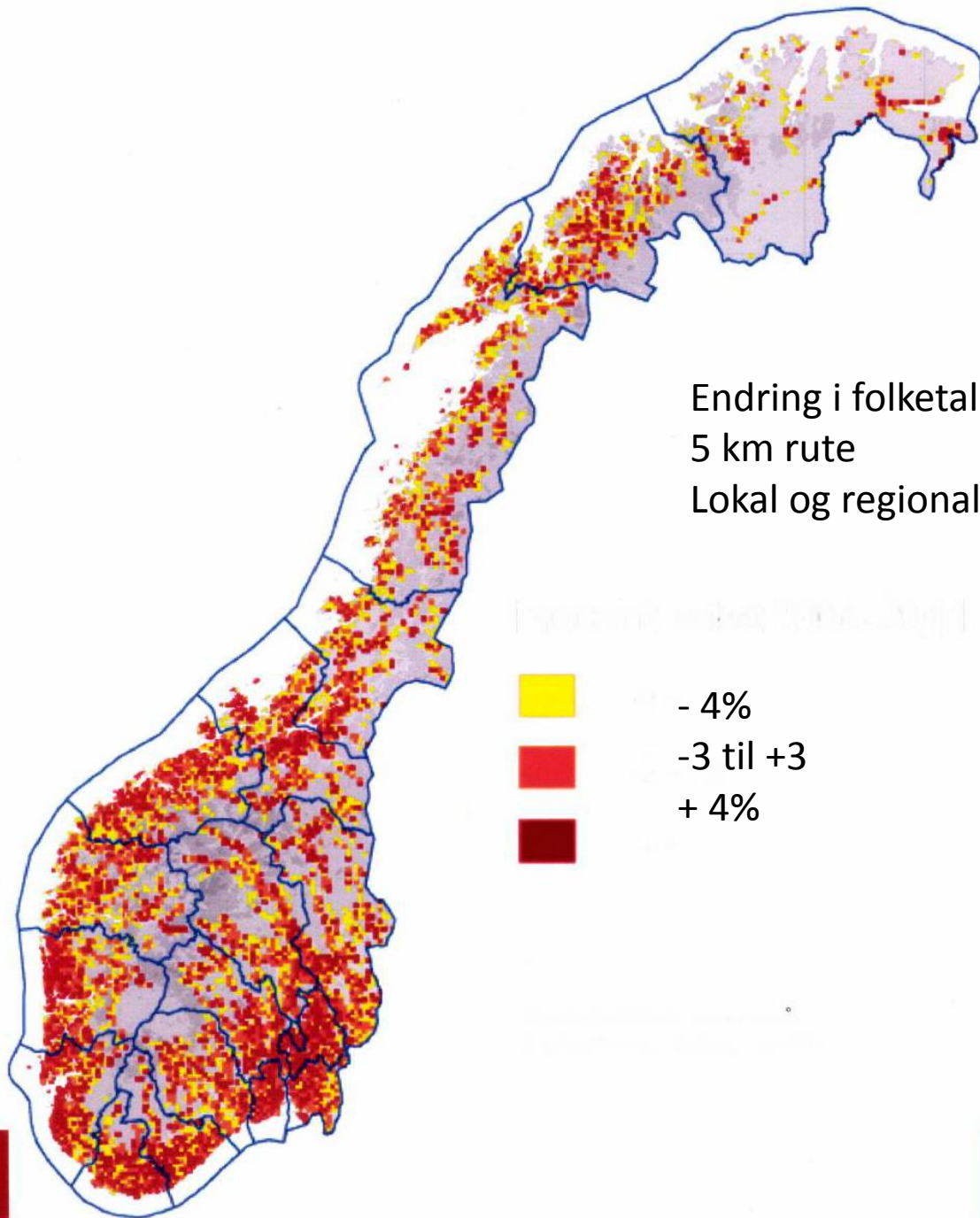
PRIORITERING AV REGIONUTVIDING

LITE VEKT PÅ
REGIONSAMANKNYTNING

Gjennomsnittlig befolkningsendring per år. Kommuner. 2005-2009

4.43 Arbeidsplasser innenfor 60 minutter med bil.

Endring i folketal 2006 – 2011

5 km rute

Lokal og regional konsentrasjon

- 4%

-3 til +3

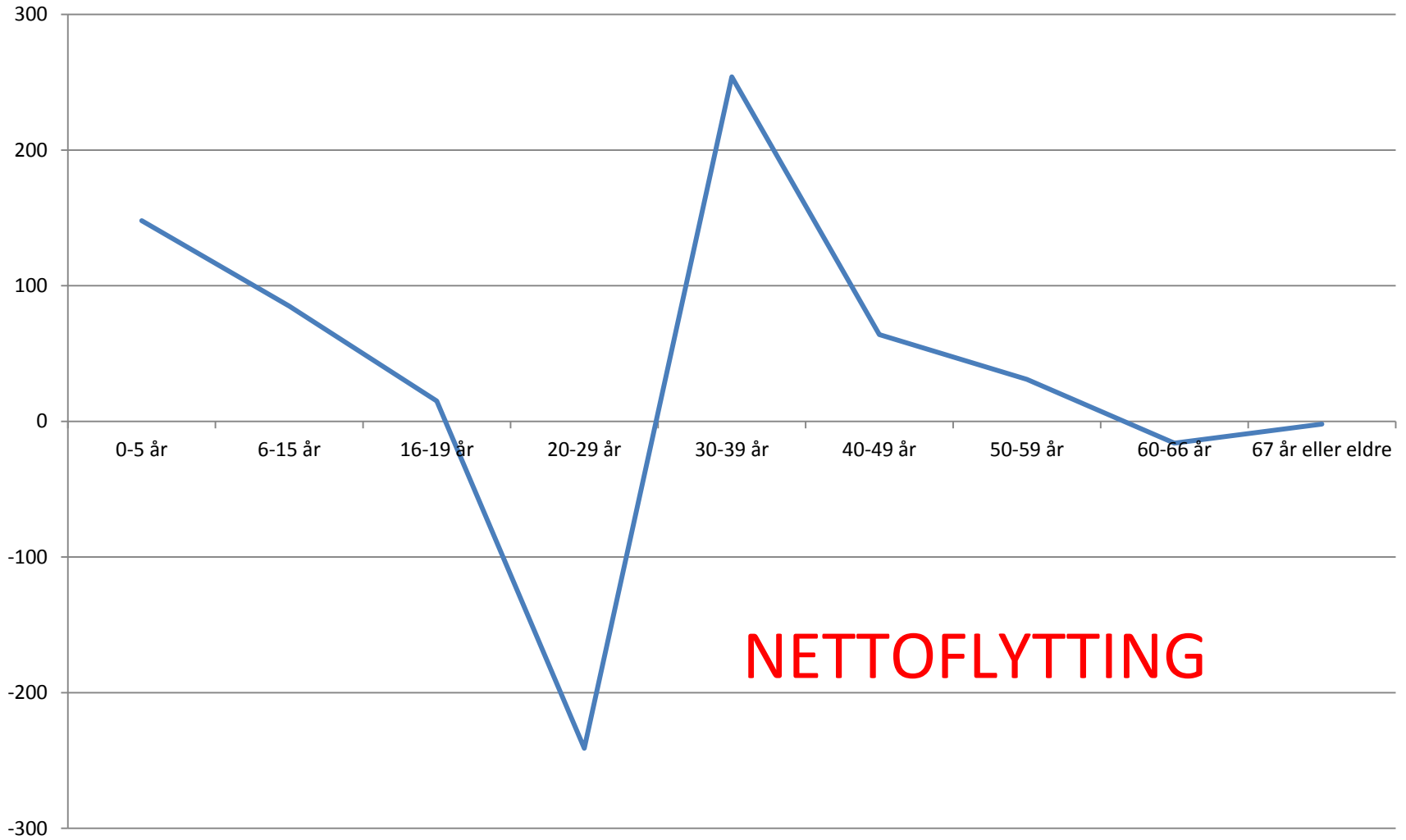
+ 4%

2012 Nettoinnflytting

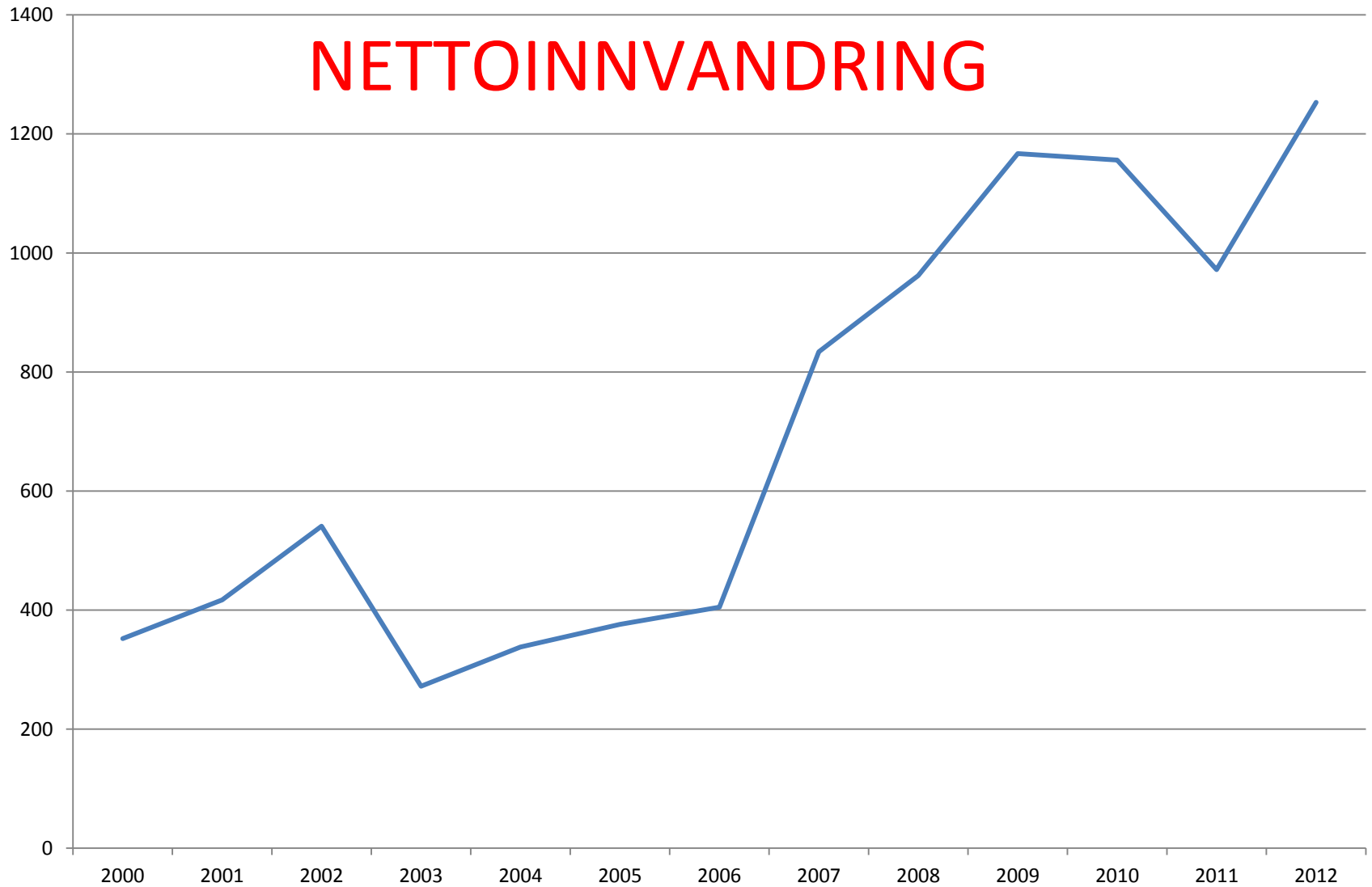
**INNANLANDS
NETTOFLYTTING
SOGN OG FJORDANE**

2012 Nettoflyttinger

14 Sogn og Fjordane

NETTOINNVAENDRING

Positive proof of global warming.

**18th
Century**

1900

1950

1970

1980

1990

1900

2007

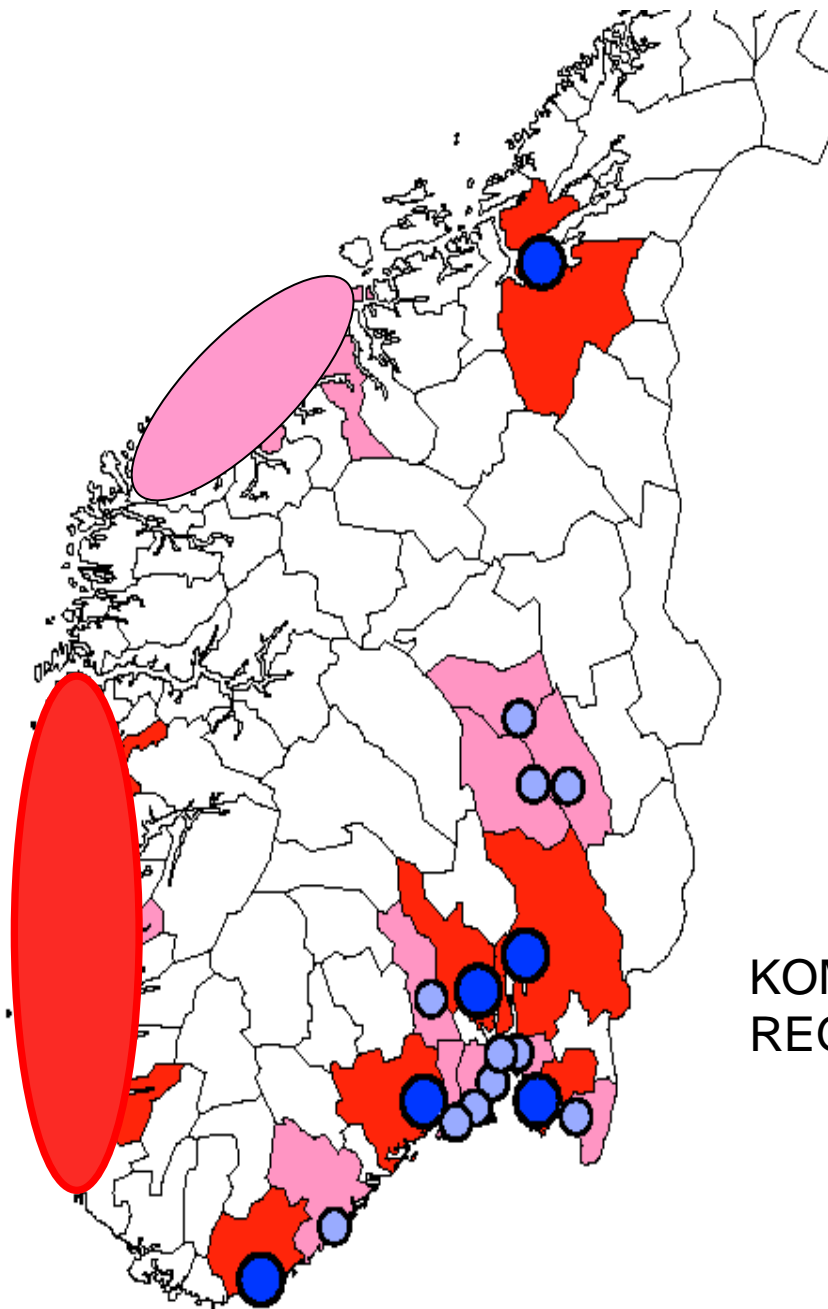
2030

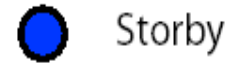
2050

NOW THE WORLD IS URBAN (SOURCE: RICKY BURDETT / THE URBAN AGE:)

Byregionene:

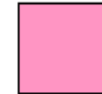
Storby

Småby

Storbyregioner

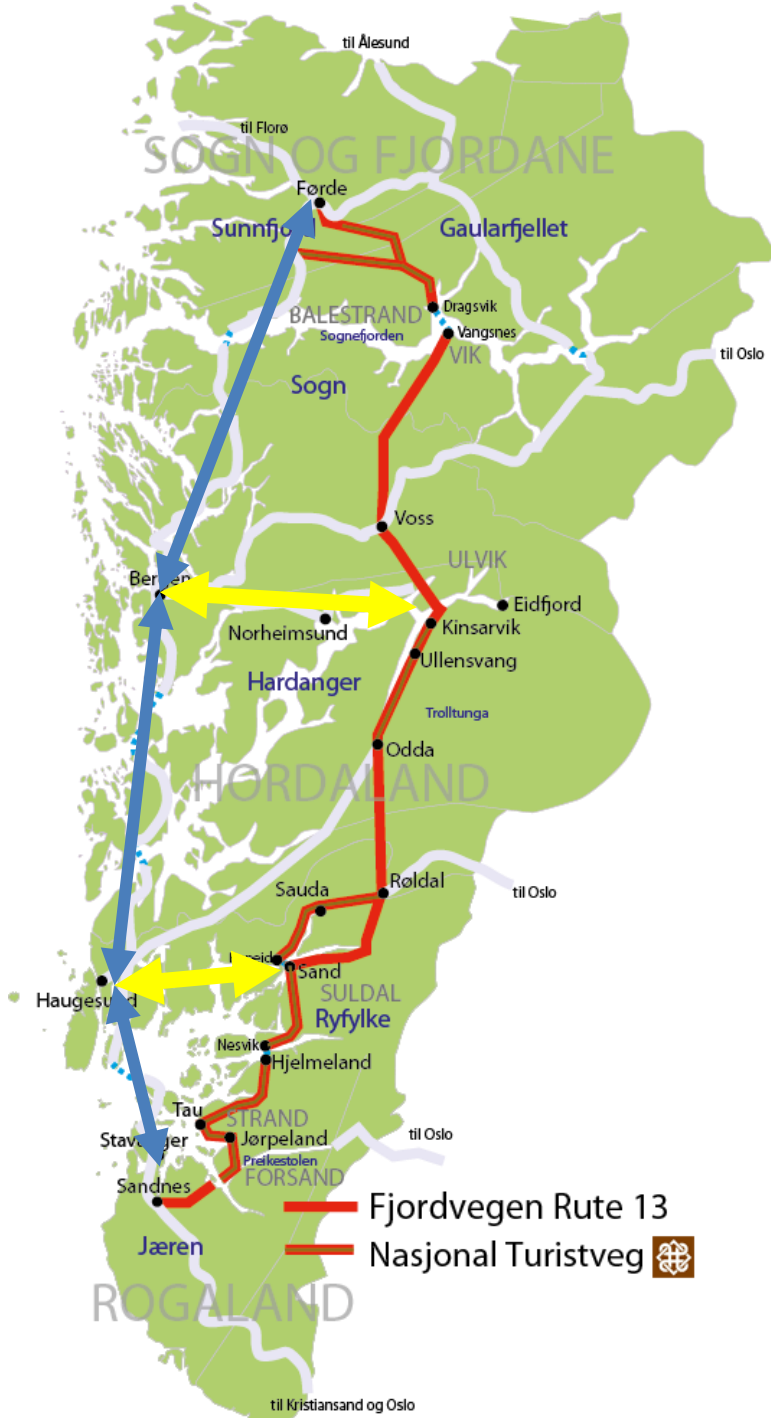

Småbyregioner

Bygderegioner

KOMMUNIKASJONAR OG
REGIONFORSTØRRING

Vil indre strok på Vestlandet berre tapa på eit ferjefritt E39?

VEKSTEN VIL KOMME PÅ KYSTEN

***KAN DET DRYPPE PÅ
FJORDANE INNANFOR?***

- ***TVERRSAMBAND***
- ***STØRST MOGLEGE BU- OG ARBEIDSMARKNADER***
- ***INTEGRASJON MED KYSTEN***

EIGENUTVIKLING?

QUADRUPPEL
HELIX

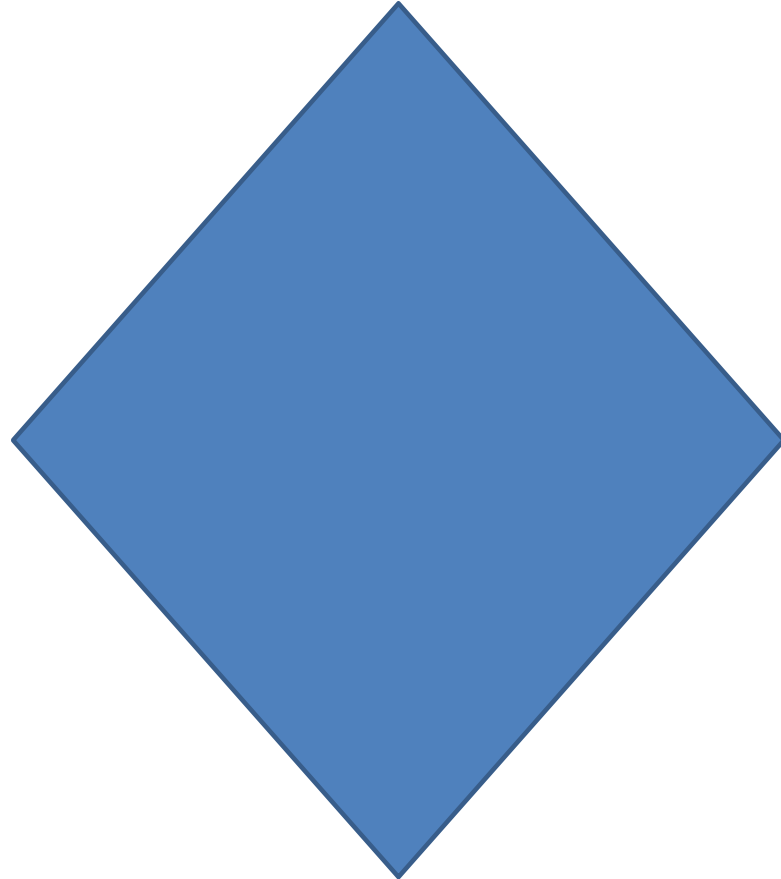
Offentleg
verksemd

Næringsliv

Sivilt
samfunn

SPESIELLE FORTRINN
KOMPETANSE
NATUR ....

FoU-miljø

K KUNNSKAPSRESSURSER

KUNNSKAPSKVALITETER:
Omfang og tilgang av kunnskap -
kodifisert og taus
Forståingsrammer
Integrasjon
Openhet

RELASJONS-
KVALITETER:
Rekkevidde - omfang
Struktur - aktører,
arena, relasjon ..
Integrasjon av
nettverk
Maktstruktur

M MOBILISERINGSEVNE

MOBILISERINGSKVALITET:
Muligheter
Område - tema
Repertoar - metode
Endringsagenter

R RELASJONSRESSURSER

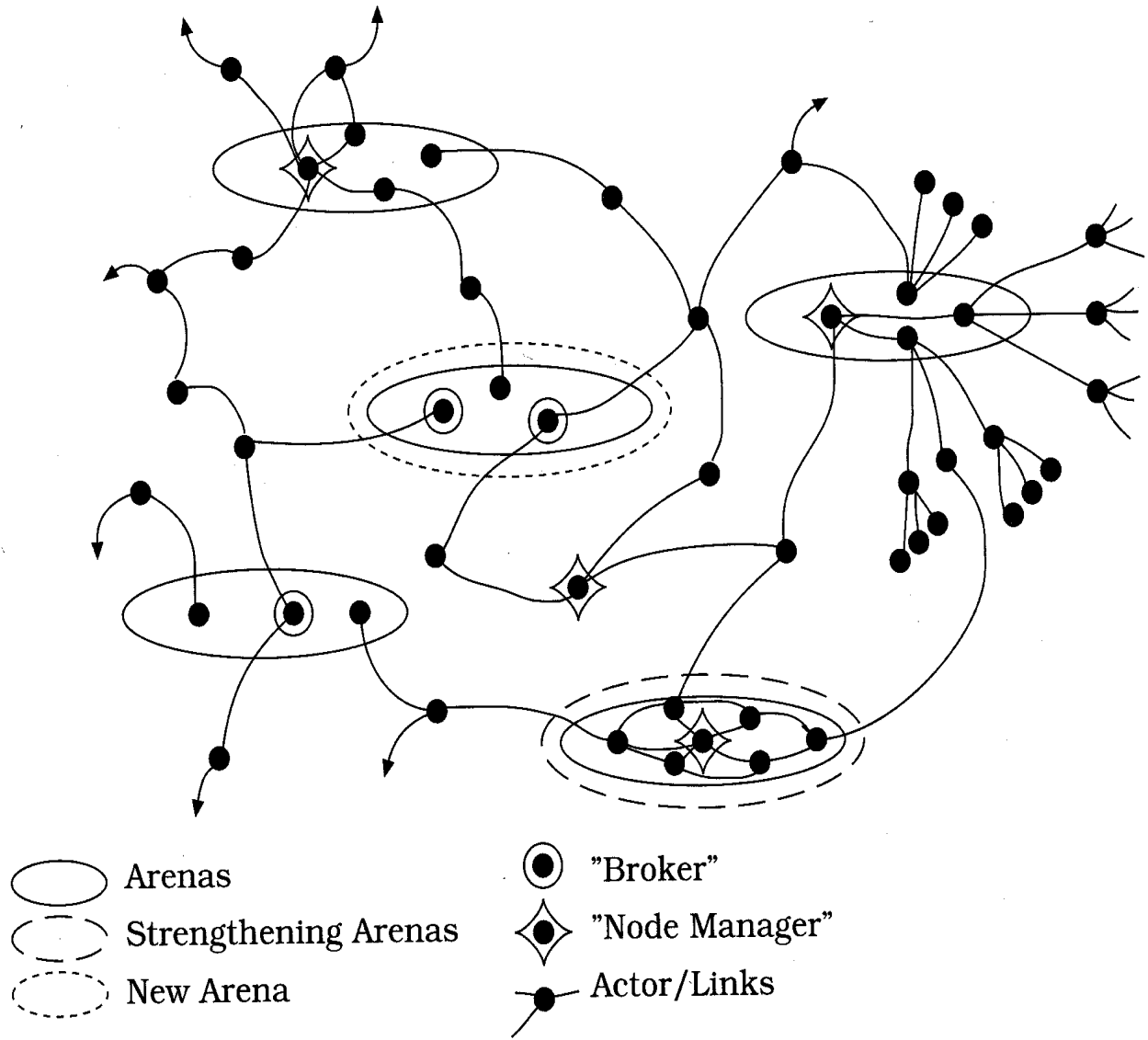

FIGURE 4. Webs of relations and governance arenas.

Healey
1997

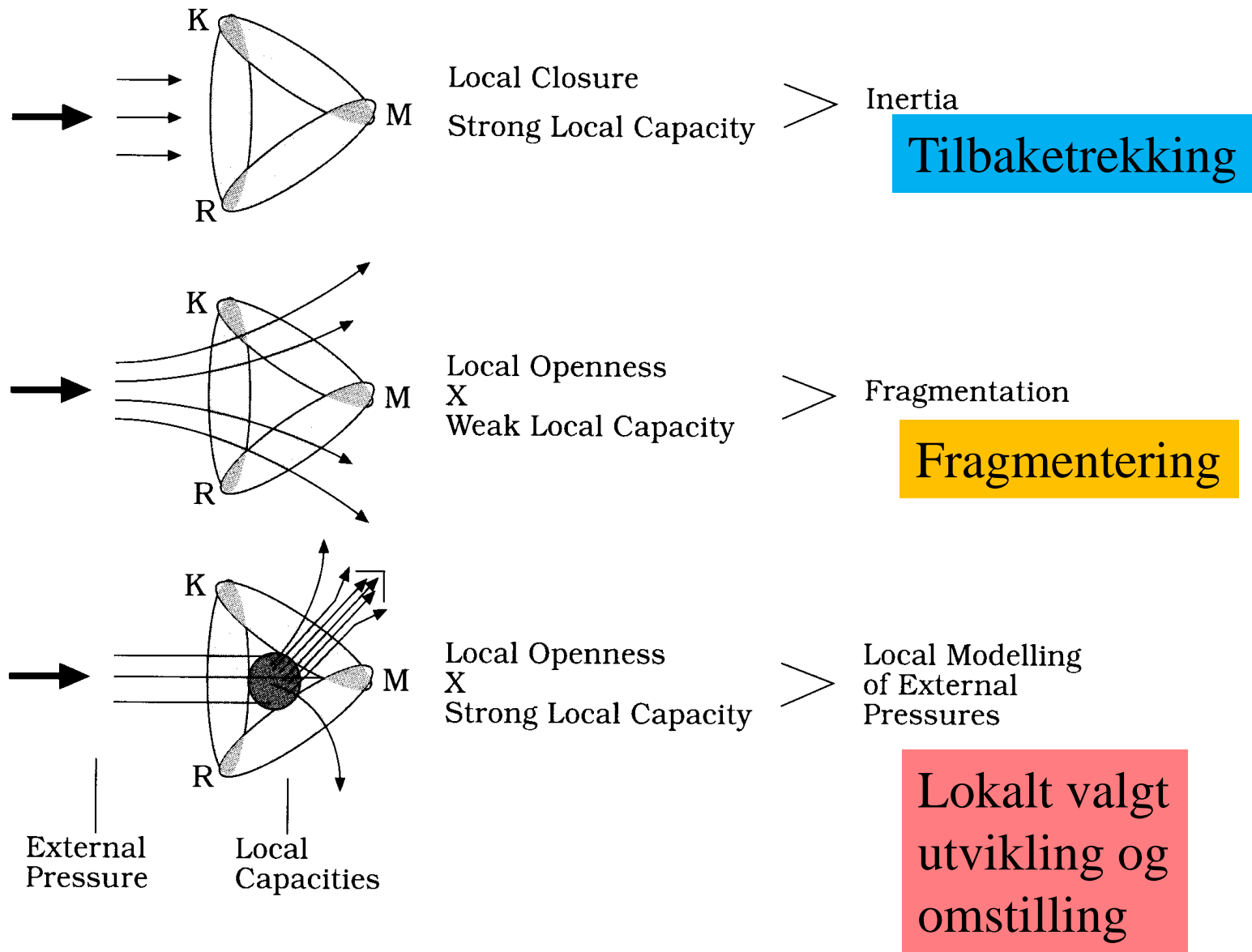

FIGURE 2. Interactions between external pressures and local institutional capacities.